

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı:2003/17 (Siyasî Parti Malî Denetimi)

Karar Sayısı:2008/28

Karar Günü:12.2.2008

R.G. Tarih-Sayı:29.02.2008-26802

I- MALİ DENETİMİN KONUSU

Sosyalist Demokrasi Partisi'nin 2002 yılı kesinhesabının incelenmesidir.

II- İLK İNCELEME

Sosyalist Demokrasi Partisi'nin 2002 yılı kesinhesabının ilk incelenmesi sonucunda

'Dosyada eksiklik bulunmadığından işin esasının incelenmesine oybirliğiyle' karar verilmiştir.

III- ESASIN İNCELENMESİ

Parti'nin Anayasa Mahkemesi'ne verdiği 2002 yılı kesinhesap çizelgeleri ile dayanağını oluşturan defter ve belgeler üzerinde yapılan inceleme sonuçlarını içeren esas inceleme raporu, Anayasa ve 2949 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun ile 2820 sayılı Siyasî Partiler Kanunu'nun ilgili kuralları, bunların gerekçeleri ile diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Denetimin maddi öğelerini oluşturan defter ve belgelerde Sosyalist Demokrasi Partisi'nin Genel Merkezi ile il örgütlerinin 2002 yılı gelirleri toplamının 14.359.555.004.-TL ve giderleri toplamının 10.309.612.764.- TL olduğu, 4.049.942.240- TL.nin nakit mevcudu olarak 2003 yılına devrettiği anlaşılmaktadır.

A- Gelirlerin İncelenmesi

1- Genel Merkez Gelirleri

Parti Genel Merkezi'nin gelirleri 8.611.905.004.- TL olarak gösterilmiştir.

Bunun 211.000.000- lirası giriş aidat gelirleri, 8.240.000.000- lirası bağış, 160.905.004- lirası banka faiz gelirinden oluşmaktadır.

Genel Merkezin 2002 yılı defter kayıtları ve gelir belgeleri üzerinde yapılan incelemede, gelirlerinin 2820 sayılı Yasa'ya uygun olarak sağlandığı sonucuna varılmıştır.

2- İl Örgütleri Gelirleri

Parti il örgütlerinin gelirleri 5.747.650.000.- TL olarak gösterilmiştir.

Bunun 1.306.000.000.- lirası giriş aidatı, 1.801.000.000.- lirası aylık aidat, 1.760.650.000.- lirası bağış, 605.000.000.- lirası rozet, bayrak vb. sağlanan gelirler ile 275.000.000.- lirası etkinlik gelirinden oluşmaktadır.

İl örgütlerinin 2002 yılı kesinhesap çizelgelerinin gelir bölümü üzerinde yapılan incelemede, gelirlerin 2820 sayılı Yasa'ya uygun olduğu görülmektedir.

B- Giderlerin İncelenmesi

1- Genel Merkez Giderleri

Parti Genel Merkezi'nin giderleri 4.700.062.764.- TL olarak gösterilmiştir.

Bunun 1.200.000.000.- lirası kira ve bina giderleri, 8.750.000.- lirası PTT ve kargo giderleri, 480.500.000.- lirası tanıtım, temsil, propaganda giderleri, 682.749.964.- lirası kırtasiye giderleri, 1.178.062.800.- lirası genel gider, 1.150.000.00.- lirası demirbaş giderlerinden oluşmaktadır.

Parti Genel Merkezi'nin 2003 yılına devreden kasa ve banka mevcudu 3.911.842.240.- liradır.

Sosyalist Demokrasi Partisi Genel Merkezi'nin 2002 yılı defter kayıtları ve gider belgeleri üzerinde yapılan incelemede, aşağıda belirtilenler dışındaki giderlerin 2820 sayılı Yasa'ya uygun olarak gerçekleştirildiği sonucuna varılmıştır.

Tarih	Cinsi	Tutarı
10.9.2002	Seyahat(Otobüs)gideri	15. 000.000.
11.9.2002	Seyahat(Otobüs)gideri	14. 800.000
18.9.2002	Seyahat(Otobüs)gideri	15. 000.000.
19.9.2002	Seyahat(Otobüs)gideri	14. 800.000.
9.11.2002	Seyahat(Otobüs)gideri	15. 000.000
11.11.2002	Seyahat(Otobüs)gideri	45. 000.000.
19.12.2002	Seyahat(Otobüs)gideri	45. 000.000.
20.12.2002	Seyahat(Otobüs)gideri	30. 000.000.
15.11.2002	Akaryakıt gideri	76. 000.000.
17.11.2002	Akaryakıt gideri	63. 500.000.

Toplam 334.100.000.-TL

2820 sayılı Siyasî Partiler Kanunu'nun 70. maddesinin bir ve ikinci fıkralarında; '*Siyasi partilerin giderleri amaçlarına aykırı olamaz.*

Bir siyasî partinin bütün giderleri, o siyasi parti tüzelkişiliği adına yapılır' ve aynı Kanun'un 75. maddesinin dördüncü fıkrasında ise; 'Anayasa Mahkemesi denetimi sonunda, o siyasi partinin gelir ve giderlerinin doğruluğuna ve kanuna uygunluğuna veya kanuna uygun olmayan gelirler ile giderler dolayısıyla da bunların Hazineye gelir kaydedilmesine karar verir.' hükümleri yer almaktadır.

Parti'nin adına kayıtlı aracı olmadığı gibi, akaryakıt harcamasını gerektirecek araç kiralama gideri de bulunmamaktadır. Dolayısıyla akaryakıt giderleri ile parti adına yapılmayan seyahat (otobüs bilet bedelleri) harcamalarının parti amaçlarına uygun ve parti tüzel kişiliği adına yapılmış bir harcama olarak kabul edilmesi mümkün görülmediğinden 2820 sayılı Kanun'un 70. maddesine aykırı olarak yapılan toplam 334.100.000.- lira ödemenin, aynı Kanun'un 75. maddesi hükmü uyarınca Hazine'ye irad kaydedilmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

2- İl Örgütleri Giderleri

Parti il örgütlerinin giderleri 5.609.0550.000.- TL olarak gösterilmiştir.

Bunun 3.330.000.000.- lirası kira ve bina giderleri, 2.279.550.000.- lirası tanıtım, toplantı giderlerinden oluşmaktadır.

Parti il örgütlerinin 2003 yılına devrede nakit mevcudu 138.100.000- liradır.

Parti'nin il örgütlerinin kesinhesap çizelgelerinin gider bölümü üzerinde yapılan incelemede, giderlerin 2820 sayılı Yasa'ya uygun olduğu sonucuna varılmıştır.

C- Parti Mallarının İncelenmesi

Parti nin 2002 yılında taşınmaz mal ediniminin olmadığı anlaşılmıştır.

Parti'nin 2002 yılı içinde edindiği 1.150.000.000.- TL tutarındaki taşınır malın Kanun'a uygun olduğu sonucuna varılmıştır.

IV- SONUÇ

Sosyalist Demokrasi Partisi'nin 2002 yılı kesinhesabının incelenmesi sonucunda;

1- Parti'nin 2002 yılı kesinhesabında gösterilen 14.359.555.004.- TL gelir ve 10.309.612.764.- TL gider ile 4.049.942.240.- TL nakit devrinin eldeki bilgi ve belgelere göre doğru, denk ve 2820 sayılı Siyasî Partiler Kanunu'na uygun olduğuna,

2- 2820 sayılı Yasa'nın 70. maddesine aykırı olarak partinin amaçlarına uygun olmayan ve parti tüzel kişiliği adına yapılmış harcama olarak kabulü mümkün görülmemeyen 334.100.000.- TL (334 YTL) karşılığı Parti malvarlığının, aynı Yasa'nın 75. maddesi uyarınca Hazine'ye gelir kaydedilmesine,

12.2.2008 gününde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan	Başkanvekili	Üye
Haşim KILIÇ	Osman Alifeyyaz PAKSÜT	Sacit ADALI
Üye	Üye	Üye
Fulya KANTARCIOĞLU	Ahmet AKYALÇIN	Mehmet ERTEN
Üye	Üye	Üye
A. Necmi ÖZLER	Serdar ÖZGÜLDÜR	Şevket APALAK
Üye		Üye
Serruh KALELİ		Zehra Ayla PERKTAŞ